

แนวทางการพัฒนาโรงเรียนวัดสมณานัมบริหารให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามความต้องการของชุมชนแขวงสี่แยกมหานาค เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

GUIDELINES FOR DEVELOPING WATSAMANANUMBORIHARN SCHOOL TO BE LIFELONG LEARNING RESOURCE AS NEEDED BY SIYAKMAHANAK COMMUNITY DUSIT DISTRICT, BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

ภคธีรา พงศ์ศรีไตรเนตร¹, รศ.ดร. สนอง โลหิตวิเศษ², ดร. กัมปนาท บริบูรณ์³

Bhaktheera Phongsritrinat¹, Assoc.Prof.Dr. Snong Lohitwisas², Dr. Gumpanat Boriboon³

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาแนวทางการพัฒนาโรงเรียนวัดสมณานัมบริหารให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามความต้องการของชุมชนแขวงสี่แยกมหานาค เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านความสัมพันธ์ชุมชน 2) เปรียบเทียบความต้องการของชุมชนแขวงสี่แยกมหานาค จำแนกตามสถานภาพชุมชนที่อยู่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และขนาดของครอบครัว และ 3) รวบรวมข้อเสนอแนะของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนวัดสมณานัมบริหารให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลุ่มตัวอย่างเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และหัวหน้าหลังคาเรือน จำนวน 350 คน ได้มาด้วยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, t- test, F-test, และการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาโรงเรียนวัดสมณานัมบริหารให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชนแขวงสี่แยกมหานาค โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ชุมชน และด้านวิชาการ ตามลำดับ

¹นิสิตระดับมหาบัณฑิต ภาควิชาศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

^{2,3}อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. เปรียบเทียบความต้องการของชุมชนแขวงสี่แยกมหานาค จำแนกตามสถานภาพชุมชนที่อยู่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และขนาดของครอบครัว พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านวิชาการสูงกว่าผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในชุมชนริมทางรถไฟสายแปดริ้วมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านวิชาการสูงกว่าชุมชนวัดญวน-คลอง ลำปำ และชุมชนหลังบ้านมนังคศิลา กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมสูงกว่าเพศหญิง กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 31– 40 ปี มีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านวิชาการสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป กลุ่มที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ต้องการพัฒนาด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และวิชาการสูงกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับราชการมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านวิชาการสูงกว่าอาชีพรับจ้าง และค้าขาย กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีรายได้ และกลุ่มที่มีรายได้ตั้งแต่ 3,000 บาทขึ้นไป มีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 2,000 บาท กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดครอบครัวขนาดเล็กมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านกิจกรรมการเรียนรู้อันสูงกว่าขนาดครอบครัวขนาดกลาง และขนาดใหญ่

3. ข้อเสนอแนะของชุมชนแขวงสี่แยกมหานาคคือ โรงเรียนควรมีลานอ่านหนังสือและสนามเด็กเล่น จัดการศึกษา กศน. และจัดฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นที่มีในท้องถิ่น

ABSTRACT

The purposes of this research were to; 1) study the guidelines for developing Watsamanumboriharn school to be lifelong learning resource as needed by Siyakmahanak Community in four aspects: building location and surrounding, academic, learning activity and community relation; 2) compare needs of those Siyakmahanak Community by community location, gender, age, occupation, education level, income, and family size and 3) gather the suggestions of community to developing Watsamananumboriharn School to be lifelong learning resource.

The 350 samples consisted of the fundamental school committee, the community committee, student's parents and head of family. They were derived through multi-stage random sampling. The questionnaires were used for collecting the data in this research. The statistics used for analyzing the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test and Scheffe's method.

The research findings were as follows:

1. The guidelines for developing Watsamanumboriharn school to be lifelong learning resource of Siyakmahanak Community; in total and each aspect were in high level; from high to low level in order as learning activity, building location and surrounding, community relations, and academic.

2. The comparison of community needs of Siyakmahanak sample, towards with differences community location, gender, age, occupation, education level, income, and family size; the significant

statistical differences were found as follows: The samples who were people in the community needed the developing in academic aspect higher than those who were students' parents. The samples who lived in Padriew railway community needed the developing in academic aspect higher than those who were in Watyuan–klonglumpuk and those who were behind Banmanungkasira community.

The samples who were male needed the developing in building location and surrounding higher than those who were female. The samples aging between 31 – 40 years needed the developing in building location and surrounding, and in academic higher than those who were over 41 years old. The samples who had Bachelor degree needed the developing in building location and surrounding and academic higher than those who had primary and secondary school certification. The samples who were government officer needed the developing in building location and surrounding and academic higher than those who were employees and commercials. The samples who had no income and income over 3,000 bath, needed the developing in building location and surrounding higher than those who had income less than 2,000 bath. The samples who were in little family size needed the developing in building location and surrounding, and learning activity higher than those who were in the middle and big family size.

3. The suggestions of Siyakmahanak community were: the school should provide the reading book's lawn, playground, the non formal education and local vocational training.

Keywords :

บทนำ

ปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี และเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ได้ตลอดเวลา เพราะหัวใจของการศึกษาคือการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดทักษะและพึ่งพาตนเองได้ จึงส่งผลให้ประชาชนต้องศึกษาเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ดังที่แผนการศึกษาศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้กำหนดวัตถุประสงค์แนวนโยบาย เพื่อดำเนินการและเป้าหมายที่ 1 การพัฒนาทุกคนตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต ให้มีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ คือ การจัดบริการการศึกษาในรูปแบบและ

วิธีการต่างๆ ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างหลากหลาย เพื่อเพิ่มโอกาสและทางเลือกในการศึกษาของประชาชนทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 8 การจัด การศึกษาให้ยึดหลักดังนี้ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนวัดสมณานัมบริหาร แขวงสี่แยกมหานาค เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่บริเวณปริมณฑลเขตพระราชฐาน เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง เปิด

สอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ดำเนินการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ ตามนโยบายกรุงเทพมหานคร ตาม ยุทธศาสตร์เขตดุสิต และแผนพัฒนาการศึกษาของของ โรงเรียน โดยยึดหลักให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด การศึกษาที่เน้นผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งการ เรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน

สภาพรอบบริเวณโรงเรียน มีลักษณะเป็น ตลาดสดและวัด ชุมชนโดยรอบโรงเรียนวัดสมณานัม บริหาร คือ ราชตฤณมัยสมาคม (สนามม้า) บ้านพิษณุโลก ศูนย์สาธารณสุข 6 ตลาดสด เป็นต้น มีจำนวนนักเรียน 371 คน นักเรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานทางการศึกษา ระดับปานกลาง มาจากครอบครัวที่มีรายได้เฉลี่ย ปานกลาง มีปัญหาทางครอบครัวบางครั้งก็ย้ายถิ่นฐานไปประกอบอาชีพต่างถิ่นชั่วคราวตามระยะเวลา การจ้างงาน บางครอบครัวพ่อแม่แยกกันหรือหย่าร้าง ต้องอาศัยอยู่ตามริมทางรถไฟ โดยเฉพาะชุมชนวัด ญวน-คลองลำปึกแม้จะตั้งอยู่ในย่านธุรกิจแต่ไม่มีที่พัก อาศัยของตนเองต้องอาศัยอยู่ระหว่างชอกตึก บางแห่ง ก็รูกล้ำเข้าไปในเขตลำคลองไม่ถูกสุขลักษณะ เช่นเดียวกับชุมชนแออัดทั่วไปของกรุงเทพมหานคร ประชาชนในชุมชนมีอาชีพหาบเร่แผงลอย บางครั้งก็ เร่ร่อนมีที่อยู่ไม่เป็นหลักแหล่ง ดำรงชีวิตอยู่ด้วยการ พนัน เช่น หว่ย มวย ม้า ตู้เกม แหล่งการพนันเหล่านี้มี ทั้งที่ถูกต้องตามกฎหมายและลักลอบแบบผิดกฎหมาย อีกทั้งยังเป็นแหล่งของสิ่งเสพติดที่มีทั้งเสพเองและ จำหน่ายเองด้วย ประชาชนส่วนใหญ่ในชุมชนจึงฐานะ ยากจน มีปัญหาสูงด้านสุขภาพอนามัย การศึกษาและ สิ่งแวดล้อม ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาครอบครัวแตกแยก ส่งผลให้ต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อช่วยตนเอง การดำรงชีวิตจึง ทำทุกอย่างเพื่อความอยู่รอดในสังคม อีกทั้งประชาชน ในชุมชนไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา การมีส่วน

ร่วมของชุมชนที่มีต่อโรงเรียนก็ไม่ประสบผลตาม เป้าหมาย เพราะสภาพทางเศรษฐกิจและสภาพชุมชน ที่ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ต้องดิ้นรนและหาเลี้ยง ครอบครัวยังไม่มีเวลาร่วมกิจกรรมของโรงเรียนได้มากนัก (สารสนเทศโรงเรียนวัดสมณานัมบริหาร ปีการศึกษา 2551)

จากสภาพของชุมชนดังกล่าวข้างต้น จึง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาโรงเรียนวัดสมณานัม บริหารให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับชุมชน เพราะการศึกษาเป็นรากฐานแห่งความรู้ของชีวิตและ เป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนทุกคนมีโอกาส ได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถพัฒนาทักษะ อาชีพและคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ดำรงชีวิตในสังคมอย่าง มีความสุข นอกจากนี้โรงเรียนยังเป็นแหล่งวิทยาการที่ เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาการและ เทคโนโลยีใหม่ๆ แก่นักเรียนและประชาชนในชุมชน

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูสอนอยู่ใน โรงเรียนวัดสมณานัมบริหาร จึงสนใจที่จะทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาโรงเรียนวัดสมณานัมบริหารให้เป็น แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามความต้องการของชุมชน แขวงสี่แยกมหานาค เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาโรงเรียนวัด สมณานัมบริหาร ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตตาม ความต้องการของชุมชนแขวงสี่แยกมหานาค เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้าน ความสัมพันธ์ชุมชน

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความต้องการ การพัฒนาโรงเรียนวัดสมณานัมบริหารให้เป็นแหล่ง การเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชนแขวงสี่แยกมหานาค เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามสถานภาพ

ชุมชนที่อยู่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และขนาดของครอบครัว

3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะการพัฒนาโรงเรียนวัดสมณานัมบริหารให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามความต้องการของชุมชนแขวงสี่แยกมหานาค เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

สมมุติฐานการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพ ชุมชนที่อยู่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และขนาดครอบครัว ต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาโรงเรียนวัดสมณานัมบริหารให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน และหัวหน้าหลังคาเรือน จำนวน 1,750 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie; & Morgan.1970: 608) ที่ความคลาดเคลื่อนระดับ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 350 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพ ชุมชนที่อยู่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และขนาดของครอบครัว

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการในการพัฒนาโรงเรียนวัดสมณานัมบริหาร ให้เป็นแหล่ง การเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชนแขวงสี่แยกมหานาค เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่

และสิ่งแวดล้อม ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านความสัมพันธ์ชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ความต้องการของชุมชนแขวงสี่แยกมหานาค ในการพัฒนาโรงเรียนวัดสมณานัมบริหารให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ด้านวิชาการ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านความสัมพันธ์ชุมชน โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาโรงเรียนวัดสมณานัมบริหารให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดสมณานัมบริหาร ประธานคณะกรรมการชุมชนวัดญวน-คลองลำปัก ประธานคณะกรรมการชุมชนหลังบ้านมนังคศิลา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล โดยเริ่มดำเนินการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 15-31 ธันวาคม 2551 แล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจให้คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และคำนวณหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการและไม่ต้องการในการพัฒนาโรงเรียนวัดสมณานัมบริหารให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน ใช้วิธีวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่รายข้อ และวิเคราะห์ระดับความต้องการโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายข้อ รายด้าน และโดยรวมการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความต้องการของชุมชนในการพัฒนาโรงเรียนวัดสมณานัมบริหารให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต จำแนกตามตัวแปรอิสระ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าคะแนนที่ (t-test for Independent Sample) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม ที่เป็นอิสระจากกัน และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบมีหนึ่งตัวประกอบ (One-way Analysis of Variance) หรือเอฟเทส (F-test) ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม และหากพบความแตกต่างใช้การทดสอบรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

3. ข้อมูลที่ได้จากข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแล้วแจกแจงความถี่ของคำตอบแต่ละข้อ นำเสนอเรียงลำดับข้อที่มีคะแนนความถี่มากไปหาข้อที่มีคะแนนความถี่น้อย

ผลการวิจัย

1. ตัวแทนของชุมชนแขวงสี่แยกมหานาค ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 350 คน ส่วนใหญ่เป็นประชาชนที่อาศัยในชุมชนวัดญวน-คลองลำปอก เพศหญิงมีอายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีอาชีพรับจ้าง มีรายได้ตั้งแต่ 3,000-5,000 บาท และเป็นครอบครัวขนาดกลาง

2. ระดับความต้องการในการพัฒนาโรงเรียนวัดสมณานัมบริหารให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชนแขวงสี่แยกมหานาค โดยรวมและรายด้านอยู่

ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ชุมชน และด้านวิชาการ

3. การเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาโรงเรียนวัดสมณานัมบริหาร เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชนแขวงสี่แยกมหานาค จำแนกตามสถานภาพ ชุมชนที่อยู่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และขนาดของครอบครัว มีผลการศึกษาคือ กลุ่มที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มที่เป็นประชาชนมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านวิชาการสูงกว่ากลุ่มที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ชุมชนต่างกันมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มที่อยู่ชุมชนริมทางรถไฟสายแปดริ้วมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านวิชาการสูงกว่ากลุ่มที่อยู่ชุมชนวัดญวน-คลองลำปอกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสูงกว่ากลุ่มที่อยู่ชุมชนหลังบ้านมนังคศิลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เพศชายมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมสูงกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีความต้องการพัฒนาโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 31–40 ปี มีความต้องการพัฒนาด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุ 51–60 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และกลุ่มที่มีอายุ 41–50 ปี มีความต้องการพัฒนาสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุ ระหว่าง 51–60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการพัฒนาโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมสูงกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษามากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กลุ่มที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญาและปริญญาตรีมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านวิชาการสูงกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และกลุ่มที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญามีความต้องการพัฒนาโรงเรียนสูงกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการพัฒนาโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มที่มีอาชีพรับราชการมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมสูงกว่ากลุ่มที่มีอาชีพรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กลุ่มที่ไม่มีอาชีพมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านวิชาการสูงกว่ากลุ่มที่มีอาชีพค้าขายและรับจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่างกันมีความต้องการพัฒนาโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อ

พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีรายได้ และกลุ่มที่มีรายได้ตั้งแต่ 3,000 บาทขึ้นไปมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 2,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดครอบครัวขนาดเล็กมีความต้องการพัฒนาโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มที่มีขนาดครอบครัวเล็กมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มที่มีขนาดครอบครัวขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสูงกว่าขนาดครอบครัวขนาดใหญ่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ข้อเสนอแนะของชุมชนแขวงสี่แยกมหานาค คือ โรงเรียนควรมีลานอ่านหนังสือและสนามเด็กเล่น จัดการศึกษา กศน. และจัดฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นที่มีในท้องถิ่น

สรุปและอภิปรายผล

1. การพัฒนาโรงเรียนวัดสมณานัมบริหาร ให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามความต้องการของชุมชนแขวงสี่แยกมหานาค เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมจะเห็นว่าชุมชนมีความต้องการอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าชุมชนเริ่มเข้าใจบทบาทของตนเองในการที่จะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประหยัด พานิชดี (2542: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาค้นคว้าระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา

สำนักงานประถมศึกษาอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง แต่ปัจจุบันชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วม ที่ชัดเจนมากขึ้น มีความต้องการมีส่วนร่วมในการ พัฒนาโรงเรียนพร้อมทั้งให้การสนับสนุนปัจจัยต่างๆ ด้วยความเต็มใจ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชุมชนเริ่มเห็นแนว ทางการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับ โรงเรียน

2. ความต้องการของชุมชนแขวงสี่แยกมหานาค เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในการพัฒนาโรงเรียนวัด สมณานัมบริหาร ให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต จำแนกตามสถานภาพ ชุมชนที่อยู่ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ รายได้ และขนาดของครอบครัว สรุปผล ได้ดังนี้

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านวิชาการสูงกว่า ผู้ปกครองนักเรียน อาจเป็นเพราะว่าประชาชนเห็น ความสำคัญของการศึกษาของบุตรหลาน เมื่อโรงเรียน พัฒนาการด้านวิชาการให้มีคุณภาพมาตรฐาน มีความ เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ก็จะทำให้โรงเรียนและชุมชนเชื่อมต่อกัน ซึ่งไม่สอดคล้อง กับงานวิจัยของพิมพา ตามี (2540: บทคัดย่อ) ที่ศึกษา ความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมกิจกรรม ของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภออมก๋อย จังหวัด เชียงใหม่ พัฒนาโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้าน การเงินและด้านแรงงาน เพื่อปรับปรุงวัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในชุมชนริมทาง รถไฟสายแปดริ้วมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้าน วิชาการสูงกว่ากลุ่มที่อยู่ชุมชนวัดญวน-คลองลำปำ

และชุมชนหลังบ้านมนังคศิลา อาจเป็นเพราะว่าชุมชน ริมทางรถไฟเป็นชุมชนที่มีบุตรหลานเรียนอยู่ในโรงเรียน วัดสมณานัมบริหาร จำนวนมากพอสมควร จึงมีความ ต้องการที่จะพัฒนาด้านวิชาการมากกว่าด้านอื่นๆ เพื่อให้โรงเรียนจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ เหมาะสม กับความต้องการของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของอรัญชัย จำนงนรินทร์รักษ์ (2547) ที่ศึกษาการ ดำเนินงานเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนชัยภูมิ ภักดีชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า การจัด กระบวนการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่ เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนแต่ละคนมี ความคิดริเริ่มในการเรียน สื่อการเรียนรู้ที่นำมาใช้ในการ จัดกระบวนการเรียนรู้ควรมีความหลากหลาย เพื่อ พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

2.3 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายมีความ ต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อมสูงกว่าเพศหญิง อาจเป็นเพราะว่าเพศชาย คิดว่าอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญและ จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างยิ่ง เพราะหาก มีอาคารเรียนเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน มี บรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ ย่อมทำให้ผู้เรียนมี ความสุข ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเบญจา แสงมะลิ (2542) ที่กล่าวว่าสถานที่ตั้งโรงเรียนควรอยู่ใกล้ชุมชน และมีอากาศดี รวมทั้งปลอดภัยและอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ ดึงดูด และสอดคล้องกับองค์ประกอบของกระทรวง ศึกษาธิการ (2542) ที่ว่าในการยกระดับมาตรฐาน คุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นโรงเรียนในอุดมคติ เพื่อสร้างและผลิตนักเรียนให้ได้มาตรฐาน ทุกระดับนั้น โรงเรียนต้องมีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนที่ เอื้อต่อการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเรียนอย่างมี ความสุข

2.4 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 31–40 ปี มีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป อาจเป็นเพราะว่าเห็นว่าอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญที่สุด โรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นริศร์ จัปจิตต์ (2545) ที่ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าภาพรวมของโรงเรียนแต่ละขนาดมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบ ปลอดภัย

2.5 กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมสูงกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีวิสัยทัศน์ที่ดี ประสพการณ์พื้นฐานความรู้ดี และมีทัศนคติที่ดี และเห็นว่าการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ที่ระบุให้สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ต่อผู้เรียน

2.6 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับราชการมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมสูงกว่ากลุ่มที่มีอาชีพรับจ้าง อาจเป็นเพราะว่า อาชีพรับราชการมีความมั่นคงเป็นที่ยอมรับของสังคม และเห็นว่าหากจะพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐาน โรงเรียนต้องพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้พร้อม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2543) กล่าวว่า การจัดสภาพบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการเป็น

แหล่งการเรียนรู้ประกอบด้วยสถานที่ ได้แก่ อาคารเรียน โรงอาหาร ฯลฯ ต้องสะอาด ร่มรื่น สวยงาม บุคลากรมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีเจตคติที่ดีต่อการสอน เป็นต้น

2.7 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีรายได้ และกลุ่มที่มีรายได้ตั้งแต่ 3,000 บาท ขึ้นไปมีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมสูงกว่ากลุ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 2,000 บาท อาจเป็นเพราะว่าอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมเป็นสิ่งสำคัญที่สุดและมีความจำเป็นต่อการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรวรรณ สันติภูมิโพธา (2544) ที่ศึกษาสภาพการให้บริการชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดราชบุรี และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการให้บริการชุมชน พบว่า ตัวแปรที่สัมพันธ์และส่งผลต่อการให้บริการชุมชน คือความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ในการใช้จัดการเรียนการสอนและให้บริการแก่ชุมชน

2.8 กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดครอบครัวขนาดเล็ก (1–2 คน) มีความต้องการพัฒนาโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มที่มีขนาดครอบครัวขนาดกลางและขนาดใหญ่ อาจเป็นเพราะเป็นครอบครัวเล็ก มีความคาดหวังกับลูกในการศึกษาเล่าเรียน และมีเวลาในการดูแลอบรมสั่งสอนอย่างใกล้ชิด อีกทั้งเห็นว่าอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมการเรียนรู้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เพราะหากโรงเรียนมีความพร้อมด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมก็จะทำให้มีความพร้อมและสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเนาวรัตน์ ลิขิตวัฒน์เศรษฐ์ (2544) ที่กล่าวว่าครูต้องจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการใช้แหล่งการเรียนรู้ที่จูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยผ่านกิจกรรมและประสบการณ์ที่จะทำให้ผู้เรียนได้

คิดได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ เมื่อโรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยแหล่งเรียนรู้ จนเกิดบรรยากาศทางวิชาการ บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ก็ทำให้ผู้เรียนมีความสุขที่ได้มาโรงเรียนและเรียนอย่างมีความสุข

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนวัดสมณานัมบริหารให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม จัดภูมิทัศน์บริเวณโรงเรียนและหน้าโรงเรียนให้สวยงามร่มรื่นและควรจัดสวนเป็นลักษณะไม้แขวน เพื่อประหยัดพื้นที่ของโรงเรียน อาจเป็นเพราะว่า การที่โรงเรียนจะเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับชุมชนนั้น โรงเรียนต้องมีอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีพื้นที่ในการจัดแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีวัสดุ/อุปกรณ์พร้อมสามารถอำนวยความสะดวก โรงเรียนก็จะเป็นศูนย์รวมของชุมชนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิไกรเลื่อนแป้น (2547: 17) กล่าวว่าอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนมีบรรยากาศการเรียนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ มีโอกาสได้เลือกตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ด้านวิชาการ ชุมชนต้องการจัดการศึกษากคน. และฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นที่มีในท้องถิ่น เช่น การทำทำนน้ำอ้อย การทำตุ๊กตาจากเศษผ้า เพราะในชุมชนวัดญวน-คลองลำปึก มีแหล่งผลิตหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนเอง ได้แก่ แหล่งผลิตน้ำอ้อย แหล่งผลิตเทียนอบ ผ้าห่ม (ยี่ห่อโลดัส) เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องแนวทางของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

(2543) ว่าการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการเป็นแหล่งการเรียนรู้ประกอบด้วย สถานที่ ได้แก่ อาคารเรียน โรงอาหาร ห้องน้ำ ฯลฯ ต้องสะอาด ร่มรื่น สวยงาม ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย บุคลากร ต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีเจตคติที่ดีต่อการสอน มีทักษะในการจัดการ มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย และมีห้องวิชาการ ห้องปฏิบัติการต่างๆ ในการจัดการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ชุมชนต้องการให้จัดกิจกรรมเสริมทักษะ เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ และส่งเสริมรายได้แก่ครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศิริกาญจน์ โกสุมภ์; และดารณี คำวังนัง (2545) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้จากแหล่งการเรียนรู้เป็นการจัดการเรียนรู้ที่โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หลายลักษณะ เช่น เรียนรู้เป็นกลุ่ม เรียนรู้จากสภาพจริงที่มีแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เช่น วัด สถานที่ประกอบการในชุมชน เป็นต้น ทำให้ผู้เรียนสามารถสรุปความรู้ให้เหมาะสมกับความสนใจของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข ด้านความสัมพันธ์ชุมชน ชุมชนต้องการจัดกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์กับชุมชนตามโอกาส เช่น วันขึ้นปีใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กอบเกียรติ เจริญพานิช (2540: 105-106) ที่ศึกษาเรื่องกิจกรรมของโรงเรียนที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในเมืองและในชนบท จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ขนาดโรงเรียนส่งผลต่อการดำเนินการจัดกิจกรรมให้การบริการชุมชน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **คำชี้แจงประกอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- (2543). **แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สภาลาดพร้าว.
- กอบเกียรติ เจริญพานิช. (2540). **กิจกรรมของโรงเรียนที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาในเมืองและในชนบทจังหวัดเพชรบูรณ์**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จิรวรรณ สันติภูมิโพธา. (2544). **การศึกษาสภาพการให้บริการชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- นริศร์ จัปจิตต์. (2545). **การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. ถ่ายเอกสาร.
- เนาวรัตน์ ลิขิตวัฒนเศรษฐ์. (2544). **แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน สร้างเพื่อเด็กก็ได้สร้างเพื่อใคร**. วารสารวิชาการ. 4 (12): 26-27.
- เบญจา แสงมะลิ. (2542). **ครูอนุบาลคนใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ: ทิชซิ่งทอยส์ จำกัด.
- ประหยัด พานิชดี. (2542). **ศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออนมน จังหวัดกาฬสินธุ์**. รายงานการศึกษา ค้นคว้าอิสระ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- พิมพา ตามี. (2540). **ความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนประถมศึกษาอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้ารายงานแบบอิสระ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- โรงเรียนวัดสมณานัมบริหาร. (2551). **สารสนเทศโรงเรียนวัดสมณานัมบริหาร ปีการศึกษา 2551**. กรุงเทพฯ: โรงเรียนวัดสมณานัมบริหาร.
- วุฒิไกร เลื่อนแป้น. (2547). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการจัดแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3**. สารนิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2542). **การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อนัญชัย จำนนรัตนรักษ์. (2547). การดำเนินงาน เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล. อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการ ศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.

Krejcie, R. V.; & D. W. Morgan. (1970). Determining sample size for research activities. *Education and Psychological Measurement*. 30 (3): 608-61.